Akutsjukhusnämnden
Anders Ajgeldinger-Nordqvist

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Diarienummer
ASN 2026-1711

Yttrande över Avgiftsmodell för handläggning och datauttag från Region Stockholms hälsodata

Förvaltningarnas förslag till beslut

Förvaltningarna föreslår att akutsjukhusnämnden beslutar följande.

1. Förvaltningarnas tjänsteutlåtande utgör akutsjukhusnämndens yttrande till regionledningskontoret över förslag till ny Avgiftsmodell för handläggning och datauttag från Region Stockholms hälsodata.
2. Ärendet direktjusteras.

Sammanfattning

Rotel I vid regionledningskontoret har remitterat Avgiftsmodell för handläggning och utlämning av Region Stockholms hälsodata till akutsjukhusnämnden för yttrande. Regionledningskontoret föreslår att regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige i budget 2027 fastställer regionövergripande avgifter för handläggning och utlämning av Region Stockholms hälsodata för forskningsändamål att gälla från senast den 1 januari 2027. Det för att harmonisera avgiftshantering över hela regionen och säkerställa långsiktig kapacitet för alla verksamheter som hanterar ansökningar av hälsodata föreslås nu en regiongemensam avgiftsmodell.

Förvaltningarna ställer sig positivt till det remitterade förslaget i sin helhet och tillstyrker förslaget med avgifter för uttag samt lämnar därutöver en synpunkt.

Rotel I vid regionledningskontoret har remitterat Avgiftsmodell för handläggning och utlämning av Region Stockholms hälsodata till akutsjukhusnämnden för yttrande.

Regionledningskontoret föreslår att regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige i budget 2027 fastställer regionövergripande avgifter för handläggning och utlämning av Region Stockholms hälsodata för forskningsändamål att gälla från senast den 1 januari 2027. Det enligt följande.

Grundavgift för handläggning: 8 000 kronor
Avgift för upprepad ansökan (förlängning av tidsperiod): 5 000 kronor

Arbetskostnad för datauttag: 1 000 kronor per timme
Medium för utlämnande av data: inköpspris:+ 10 procent

Efterfrågan på hälsodata för forsknings- och innovationsändamål har ökat kraftigt, bland annat till följd av teknikutveckling inom AI och maskininlärning samt ökade nationella och europeiska initiativ. Region Stockholm förfogar över omfattande och värdefulla hälsodata, men handläggning och utlämning av dessa uppgifter innebär resurskrävande arbete och höga krav på juridisk prövning, informationssäkerhet och skydd av patienters personliga integritet.

Region Stockholm har skyldighet att värna om patienters integritet och säkerställa att uppgifter inte lämnas ut olagligt eller till obehöriga. Den som juridiskt ansvarar för uppgifterna (personuppgiftsansvarig/förvaringsmyndighet) gör en noggrann sekretessprövning innan data med personuppgifter lämnas ut. Den hälsodata som efterfrågas omfattar ofta flera datakällor och vårdinrättningar, vilket gör handläggningen komplex. Det innefattar rådgivning, stöd, juridisk prövning, informationssäkerhet, datakvalitet, tekniska datauttag, pseudonymisering, kodning, administration och ibland investeringar i teknisk infrastruktur för säker hantering.

Region Stockholm inrättade i oktober 2019 Centrum för hälsodata för att skapa en tydligare kontaktväg mot vårdgivare, akademi och life science företag, samt för att säkerställa enhetliga och effektiva processer. I uppdraget från regionstyrelsen (RS 2019-0318) anges att centrumet från 2020 ska vara självfinansierande genom avgifter. Avgifter för ansökningar samordnade genom Centrum för hälsodata infördes 2021 och har legat konstant sedan 2021.

Många ansökningar om hälsodata handläggs och verkställs fortsatt lokalt inom enskilda verksamheter, där en regionövergripande samordning via Centrum för hälsodata inte är effektiv. För att harmonisera avgiftshantering över hela regionen och säkerställa långsiktig kapacitet för alla verksamheter som hanterar ansökningar av hälsodata föreslås nu en regiongemensam avgiftsmodell. En omvärldsanalys har genomförts med andra regioner och nationella registermyndigheter för att säkerställa att avgiftsnivåerna ligger i linje med omvärlden.

Förvaltningarnas förslag och motivering

Förvaltningarna ställer sig positivt till det remitterade förslaget i sin helhet och tillstyrker förslaget med avgifter för uttag samt lämnar därutöver en synpunkt.

Förvaltningarna stödjer förslaget med avgifter för uttag enligt liggande förslag. Det gagnar en god kvalitét för forskningsprojekten och det är fullt rimligt att arbetet med uttag av stora dataset är förenligt med en avgift. Det ställer krav på att forskare har beviljade etiktillstånd och adekvata beviljade anslag vilket säkerställer en hög forskningskvalitet. Förvaltningarna uttrycker en stark önskan om att forskare skall undantas från avgift om det inte resulterar i ett uttag, det vill säga om det blir ett avslag från Centrum för hälsodata. Forskare skall vid dessa tillfällen endast betala självkostnadspriset enligt forskningsprislistan. Inom Akutsjukhusnämnden kommer varje enhet kunna välja att göra ett avgiftsbefriat uttag från forskare som har anställning inom aktuell enhet.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser för akutsjukhusnämnden.

Caroline Hällsjö Sander
Sjukhusdirektör

Sten Kjellström
Sjukhusdirektör

Karouk Said
Sjukhusdirektör

Anna Gerber Ekblom
Sjukhusdirektör

Beslutsunderlag

1. Remiss – Avgifter för handläggning och datauttag från Region Stockholms hälsodata
2. Remiss PM Avgiftsmodell för handläggning och utlämning av Region Stockholms hälsodata

Skickas till

1. Regionledningskontoret

Godkänd av Caroline Hällsjö-Sander, 2026-04-29
Godkänd av Karouk Said, 2026-04-29
Godkänd av Anna Gerber Ekblom, 2026-04-29
Godkänd av Sten Kjellström, 2026-04-29